

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Προϋπολογισμός 2011 Προσχέδιο

4 Οκτωβρίου 2010

Περιεχόμενα

Νέο δημοσιονομικό πλαίσιο

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο

Πολιτικές και στόχοι

Προσχέδιο Προϋπολογισμού 2011

Νέο δημοσιονομικό πλαίσιο

Νέα δεδομένα στον Προϋπολογισμό

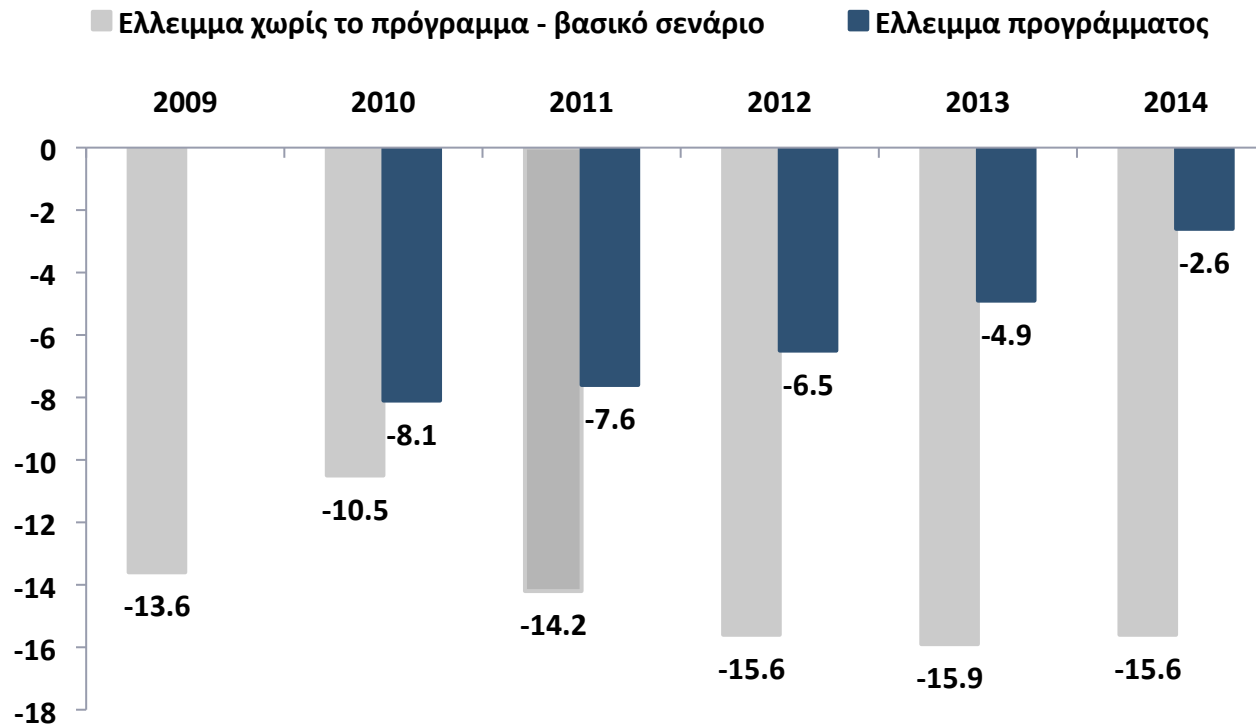
Ο Προϋπολογισμός του 2011 θα είναι ο πρώτος που θα συνταχθεί και θα εκτελεστεί με βάση το νέο πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης που προβλέπει μεταξύ άλλων μια σειρά καινοτομίες όπως:

- **Αναλυτική περιγραφή και κατάρτιση λογαριασμών Γενικής Κυβέρνησης**
- **Συνολικά ετήσια ανώτατα όρια δαπανών**
- **Δημιουργία αποθεματικού**
- **Μέγιστο ύψος δανεισμού**
- **Υποχρέωση για συμπληρωματικό προϋπολογισμό σε περίπτωση υπέρβασης δαπανών πάνω από το αποθεματικό**
- **Διαδικασίες ελέγχου ανάληψης υποχρεώσεων**
- **Υποχρέωση για τακτικές (μηνιαίες, τριμηνιαίες, εξαμηνιαίες) αναφορές και δημοσιοποίηση στοιχείων εκτέλεσης του Προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης**

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο

Μεσοπρόθεσμος στόχος ελλείμματος

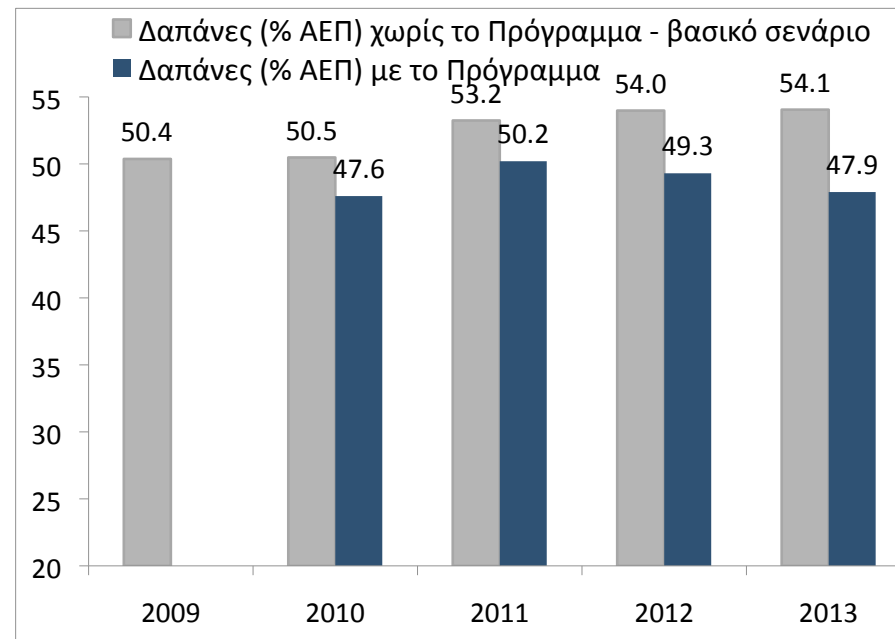
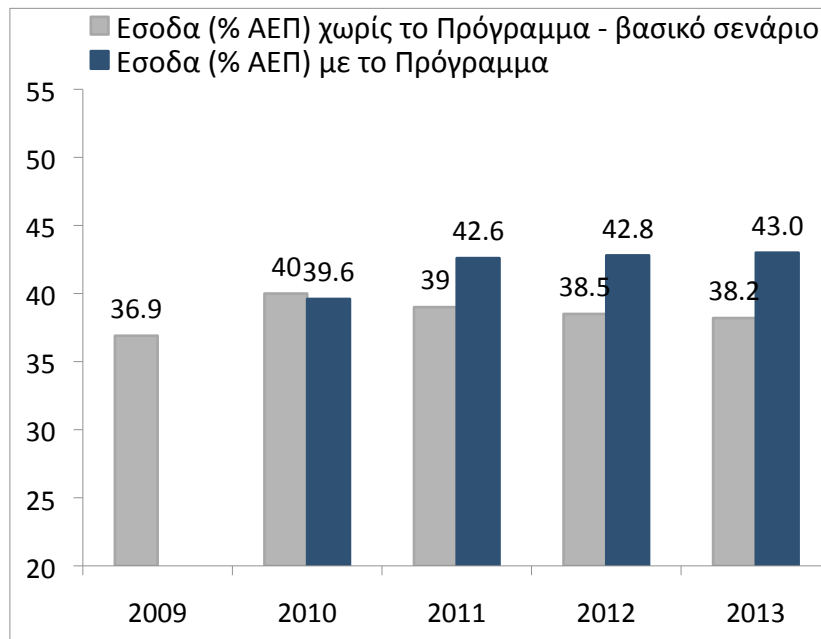
Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος είναι η μείωση του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης κάτω από το 3% έως το 2014. Στόχος μας είναι να πάμε ακόμη καλύτερα...

Βασικά μεγέθη Γενικής Κυβέρνησης

Το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής της Ελλάδας σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης προβλέπει μεσοπρόθεσμα (έως το 2013):

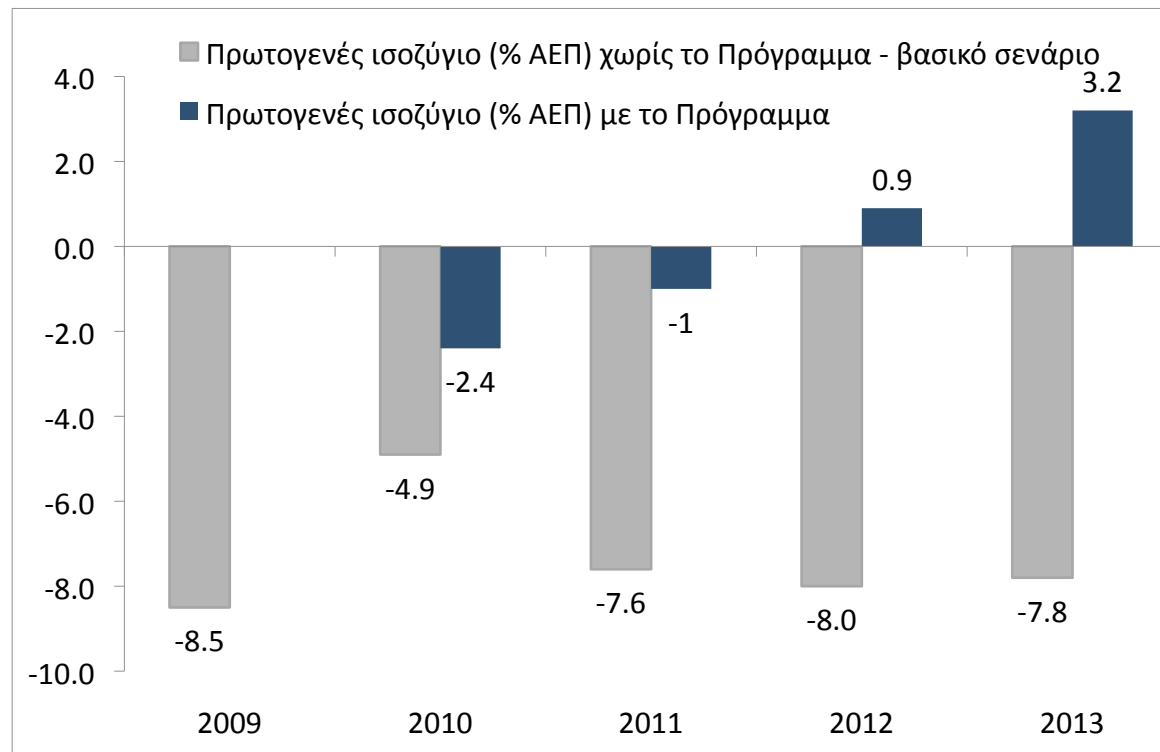
- Την **αύξηση των εσόδων κατά περίπου 6 ποσοστιαίες μονάδες** – ώστε να επιστρέψουν σε ένα διαχρονικά βιώσιμο επίπεδο
- Τη **συγκράτηση της αύξησης των δημοσίων δαπανών** – που διαχρονικά επιβαρύνονται από την αυτόνομη αύξηση κάποιων κατηγοριών όπως αυτές που συνδέονται με το ασφαλιστικό και τη μισθοδοσία

Πρωτογενές αποτέλεσμα

Με την εφαρμογή του προγράμματος εκτιμάται ότι:

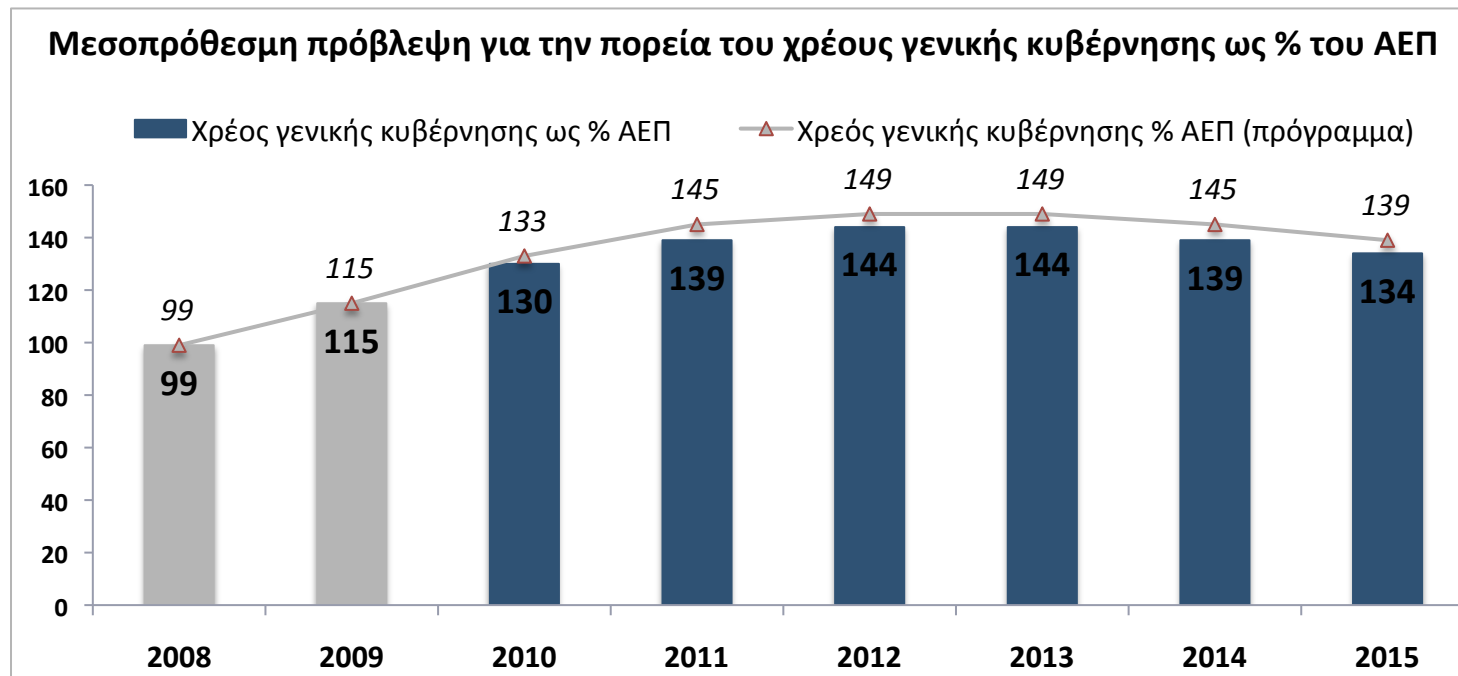
- Το πρωτογενές έλλειμμα θα μειωθεί από 8,5% το 2009 σε λιγότερο από 1% το 2011.
- Από το 2012 η Γενική Κυβέρνηση θα καταγράφει αυξανόμενο πρωτογενές πλεόνασμα

Δημόσιο χρέος

- Η μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος θα επιτρέψει τη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης του δημοσίου χρέους
- Το πρωτογενές πλεόνασμα από το 2012 οδηγεί στη σταδιακή μείωση του δημοσίου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ από το 2013
- Στην αξιολόγηση του Αυγούστου οι προβλέψεις για το χρέος αναθεωρήθηκαν σε μια πιο ευνοϊκή πορεία

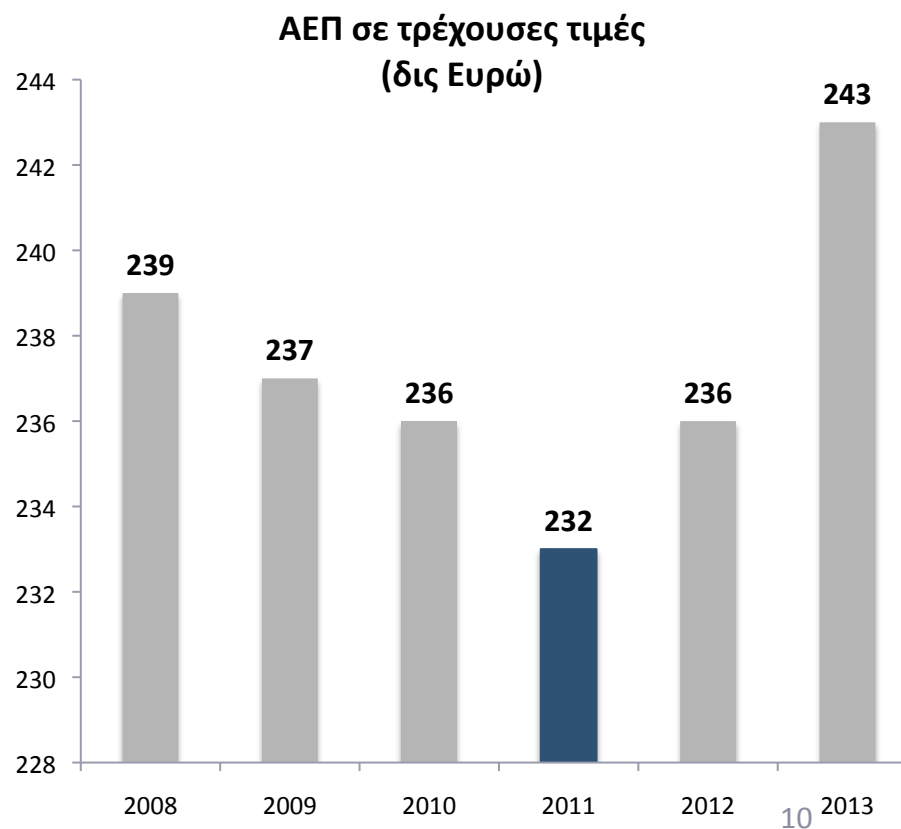
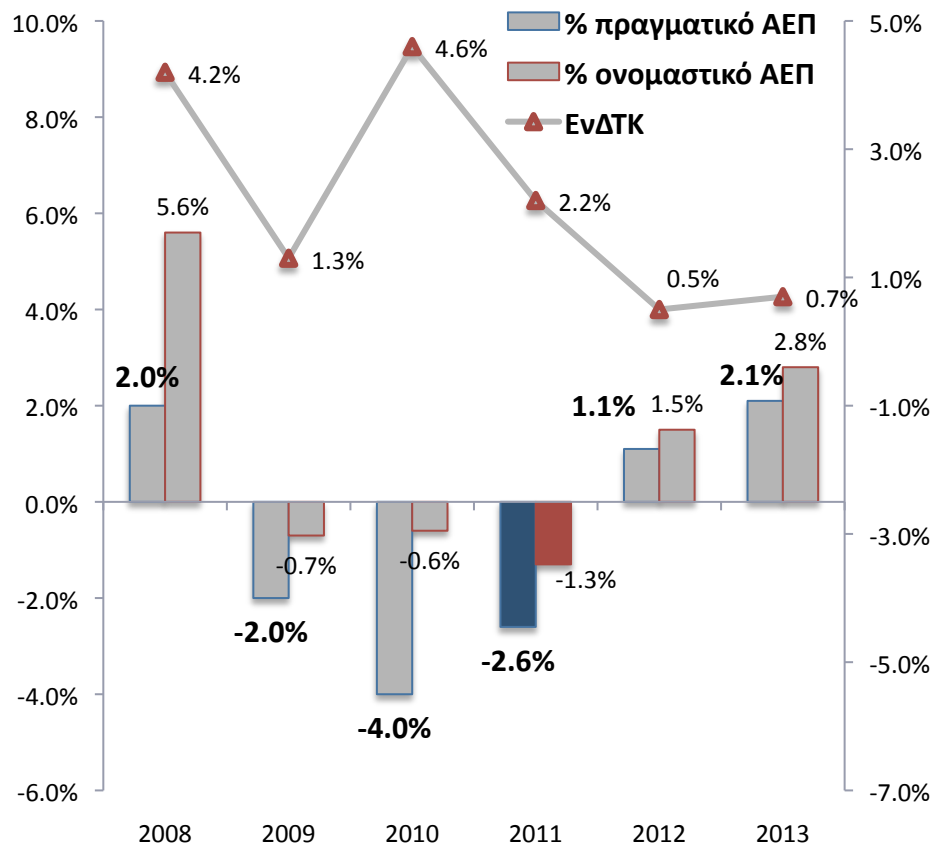
Σχόλια

- Το αποτέλεσμα του 2010 θα καθορίσει το μέγεθος της προσπάθειας που πρέπει να γίνει το 2011
- Επιπλέον, η επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου θα εξαρτηθεί και από την πορεία των μακροοικονομικών δεδομένων κυρίως τον ρυθμό ανάπτυξης και το μέγεθος του ΑΕΠ
- Τα δεδομένα για το ΑΕΠ βοηθούν να σχηματιστεί μια πιο ευνοϊκή συνολικά εικόνα για την πορεία των δημοσιονομικών μεγεθών
- Τα δημοσιονομικά στοιχεία της γενικής κυβέρνησης, για παρελθόντα και το τρέχον έτος, θα επηρεαστούν – όπως έχει ανακοινώσει η Eurostat τον Απρίλιο του 2010 – από την ενσωμάτωση στους λογαριασμούς γενικής κυβέρνησης, οργανισμών και υποχρεώσεων του δημοσίου που δεν εντάσσονταν

Μακροοικονομικό σενάριο

Με βάση τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Προγράμματος για το 2011 προβλέπεται:

- Μείωση του πραγματικού και του ονομαστικού ΑΕΠ σε συνέχεια της ύφεσης του 2010
- Μικρότερος πληθωρισμός σε σχέση με το 2010

Πολιτικές και στόχοι

Στόχοι Προγράμματος

Το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής θέτει τρεις κεντρικούς στόχους:

- **Βιώσιμη δημοσιονομική προσαρμογή**
- **Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης, με επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης από το 2012, μείωση του εξωτερικού ελλείμματος και χρέους, αύξηση της παραγωγής και των εξαγωγών**
- **Σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη χρηματοδότηση της οικονομίας, των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών**

Πρόοδος μέχρι σήμερα

Μέσα σε ελάχιστους μήνες έχουν επιτευχθεί μεγάλες μεταρρυθμίσεις και σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές:

- Ανεξάρτητη Στατιστική Αρχή
- Νέο φορολογικό σύστημα
- Νέο δημοσιονομικό πλαίσιο
- Καλλικράτης
- Αποφάσεις στο διαδίκτυο
- Ασφαλιστική μεταρρύθμιση
- Εργασιακές σχέσεις
- Σταθερότητα και εποπτεία χρηματοπιστωτικού τομέα
- Απελευθέρωση υπηρεσιών
- Προστασία υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και νοικοκυριών
- Απλοποίηση διαδικασιών ίδρυσης επιχειρήσεων
- Απελευθέρωση οδικών μεταφορών

Το 2011 αναμένεται να είναι μία χρονιά εκκίνησης της σταδιακής, σταθερής και βιώσιμης ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας.

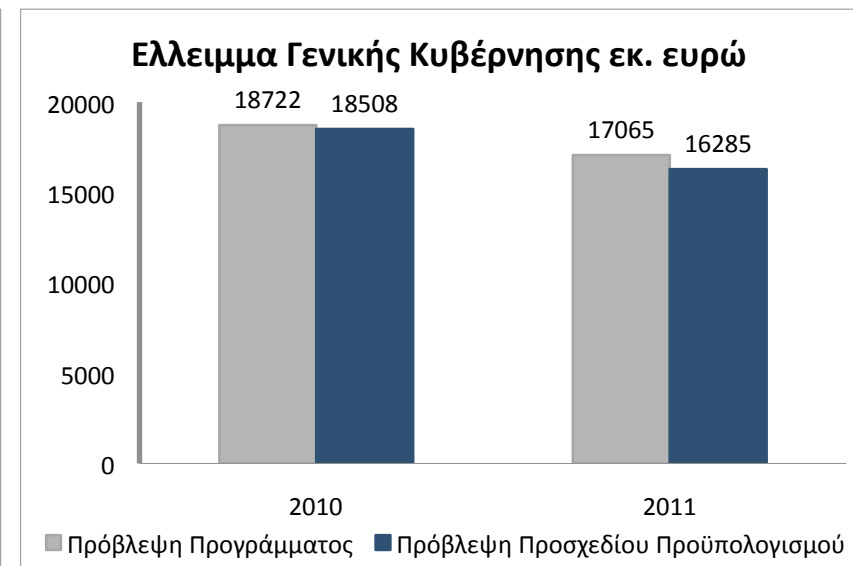
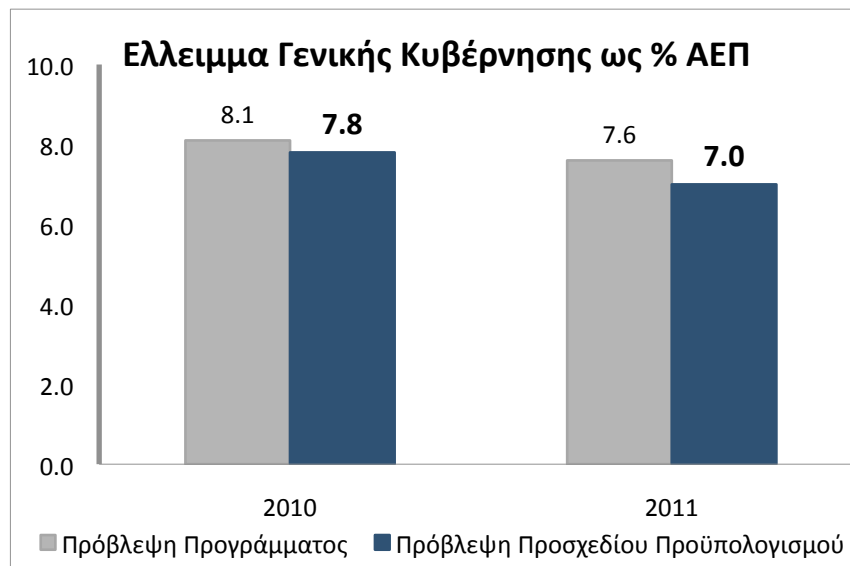
Προσχέδιο Προϋπολογισμού 2011

Στόχος ελλείμματος 2010 και 2011

Για πρώτη φορά ο δημοσιονομικός στόχος εκφράζεται και σε απόλυτο μέγεθος – κατά ESA95 – 18.508 εκ. ευρώ για το 2010 και 17.065 εκ. ευρώ για το 2011.

Το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού προβλέπει:

- Επίτευξη του στόχου του 2010 με μείωση του ελλείμματος Γενικής Κυβέρνησης κατά 43,5%
- Καλύτερη εξέλιξη ως προς το στόχο του 2011 – χωρίς ωστόσο να λαμβάνονται ακόμη υπόψη επιμέρους κίνδυνοι.

Κρατικός Προϋπολογισμός 2011

Κρατικός προϋπολογισμός (σε εκατ. Ευρώ)							
	2009	2010		2011	Μεταβολή %		
	Πραγμ/σεις	ΠΟΠ	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	10/09		11/10
	(α)	(β)	(γ)	(δ)	(β)/(α)	(γ)/(α)	(δ)/(γ)
Τακτικός Προϋπολογισμός (ΤΠ)							
1. Καθαρά έσοδα ΤΠ (α+β+γ-δ)	48.491	55.124	52.700	56.340	13,7	8,7	6,9
α. Τακτικά έσοδα	52.308	58.744	56.144	59.313	12,3	7,3	5,6
β. Έσοδα καταργηθέντων ειδικών λογ/σμών	1.088	1.200	1.171	1.157	10,3	7,6	-1,2
γ. Έσοδα προγράμματος αντιμετώπισης της χρηματοπιστωτικής κρίσης	47	280	485	670	495,7	931,9	38,1
δ. Επιστροφές φόρων	4.952	5.100	5.100	4.800	3,0	3,0	-5,9
2. Δαπάνες ΤΠ (α+β+γ)	71.810	67.873	66.188	67.651	-5,5	-7,8	2,2
α. Τόκοι	12.325	13.017	13.209	15.800	5,6	7,2	19,6
β. Πρωτογενείς δαπάνες	57.987	54.611	52.633	51.850	-5,8	-9,2	-1,5
γ. Επιχ/ση νοσηλευτικών ιδρυμάτων για εξόφληση μέρους παλαιών οφειλών τους	1.498	245	345		-83,6	-76,9	
3. Έλλειμμα ΤΠ (1-2)	-23.319	-12.749	-13.488	-11.311	-45,3	-42,2	-16,1
Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ)							
4. Έσοδα (α+β)	2.041	3.258	3.015	3.922	59,6	47,7	30,1
α. Εισροές ΕΕ	1.858	3.109	2.854	3.722	67,3	53,6	30,4
β. Ίδια έσοδα	183	149	161	200	-18,0	-12,0	24,2
5. Δαπάνες	9.588	9.200	9.000	8.700	-4,0	-6,1	-3,3
6. Έλλειμμα ΠΔΕ (4-5)	-7.547	-5.942	-5.985	-4.778	-21,3	-20,7	-20,2
7. Έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού (3+6)	-30.866	-18.691	-19.473	-16.089	-39,4	-36,9	-17,4
(% του ΑΕΠ)	-13,0%	-8,1%	-8,2%	-6,9%			
7α. Πρωτογενές αποτέλεσμα (7-2α)	-18.541	-5.674	-6.264	-288	-69,4	-66,2	-95,4
(% του ΑΕΠ)	-7,8%	-2,5%	-2,7%	-0,1%			
ΑΕΠ	237.494	231.000	236.100	232.100	-2,7	-0,6	-1,7

Μεγέθη Γενικής Κυβέρνησης 2011

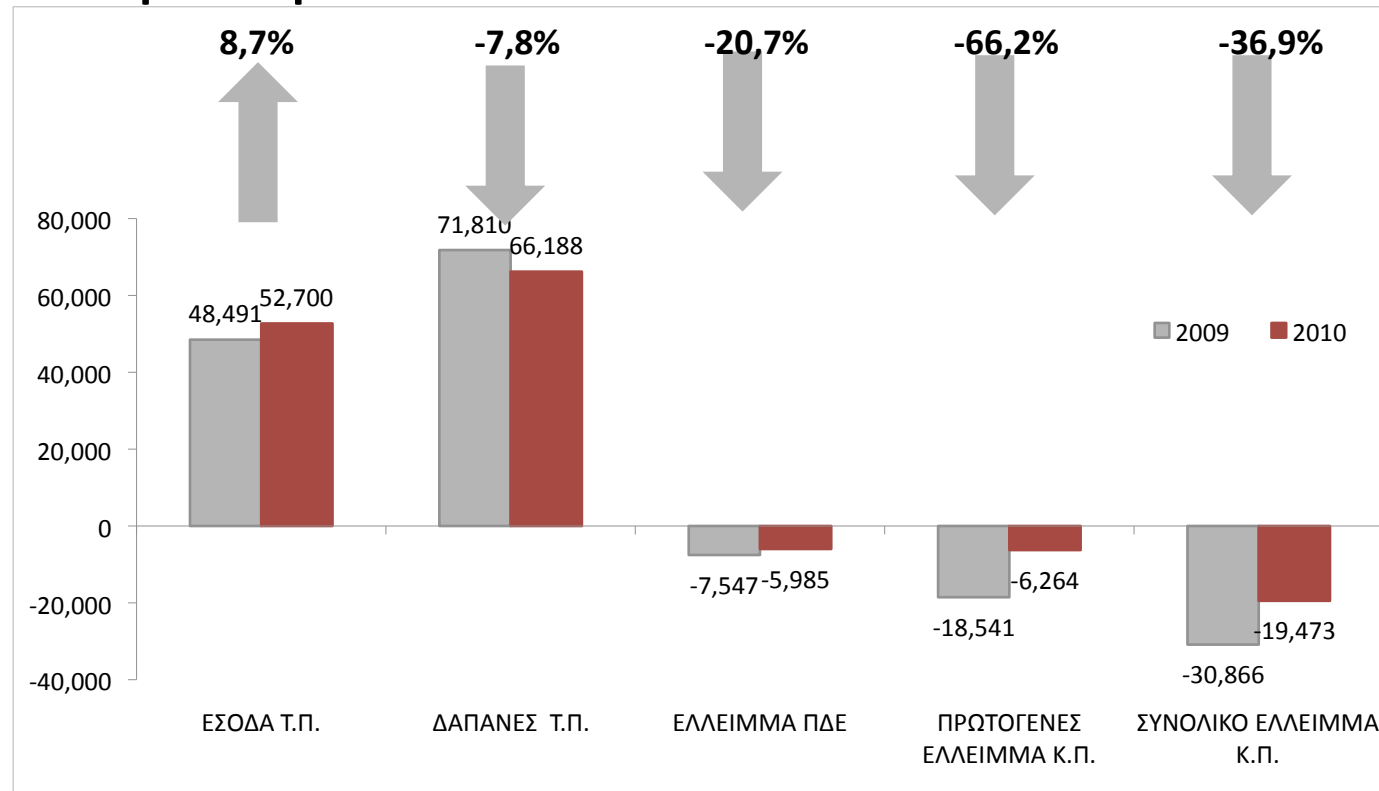
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA 1995)				
(σε εκατ. ευρώ)				
	2009	2010		2011
	Πραγμ/σεις ¹	ΠΟΠ*	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
α. Ελλειμμα κρατικού προϋπολογισμού	-30.866	-18.691	-19.473	-16.089
β. Εθνικολογιστικές προσαρμογές	226	550	-287	-1.396
Διαφορά τόκων πληρωτέων-δεδουλευμένων	-623		-926	550
Διαφορά απαιτήσεων-εισπράξεων από φορολογικά έσοδα	787		170	45
Διαφορά απαιτήσεων-εισπράξεων από την ΕΕ	-313		900	150
Προκαταβολές από την ΕΕ	911		100	50
Αναλήψεις χρέους (καταπτώσεις εγγυήσεων) κ.λπ. προσαρμογές	-553		-1.462	-2.161
Μεταβολές στους λογ/σμούς θησαυροφυλακίου	293		400	120
Swaps	400			
Λογαριασμός αποκρατικοποιήσεων	-250		-240	-150
Χρέη νοσοκομείων περιόδου 2005-2006			345	
Προσαρμογή προκαταβολών κλπ.	-426		426	
γ. Εξοπλιστικά προγράμματα (παραλαβές)	-2.919	-2.700	-1.100	-1.400
δ. Χρηματοδότηση φορέων της κυβέρνησης με ειδικά ομόλογα	-531	-550		
ε. Ισοζύγιο ΟΤΑ, ΟΚΑ και λοιπών νηδδ**	1.338	2.669	2.351	2.600
Αποτελέσματα ΟΤΑ			100	500
Αποτελέσματα ΟΚΑ			2.251	2.100
στ. Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (α+β+γ+δ+ε)	-32.752	-18.722	-18.508	-16.285
% του ΑΕΠ	-13,80%	-8,10%	-7,80%	-7,00%
ζ. Εκτιμώμενο πρωτογενές αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης (στ-2α του πίνακα 4.1)	-20.427	-5.705	-5.299	-484
% του ΑΕΠ	-8,6%	-2,5%	-2,2%	-0,2%
ΑΕΠ (αναθεωρημένο)	237.494	231.000	236.100	232.100

Προϋπολογισμός 2010

Το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά περισσότερο από 11 δισ. ευρώ ή κατά 37%.

Το πρωτογενές έλλειμμα εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 66%.

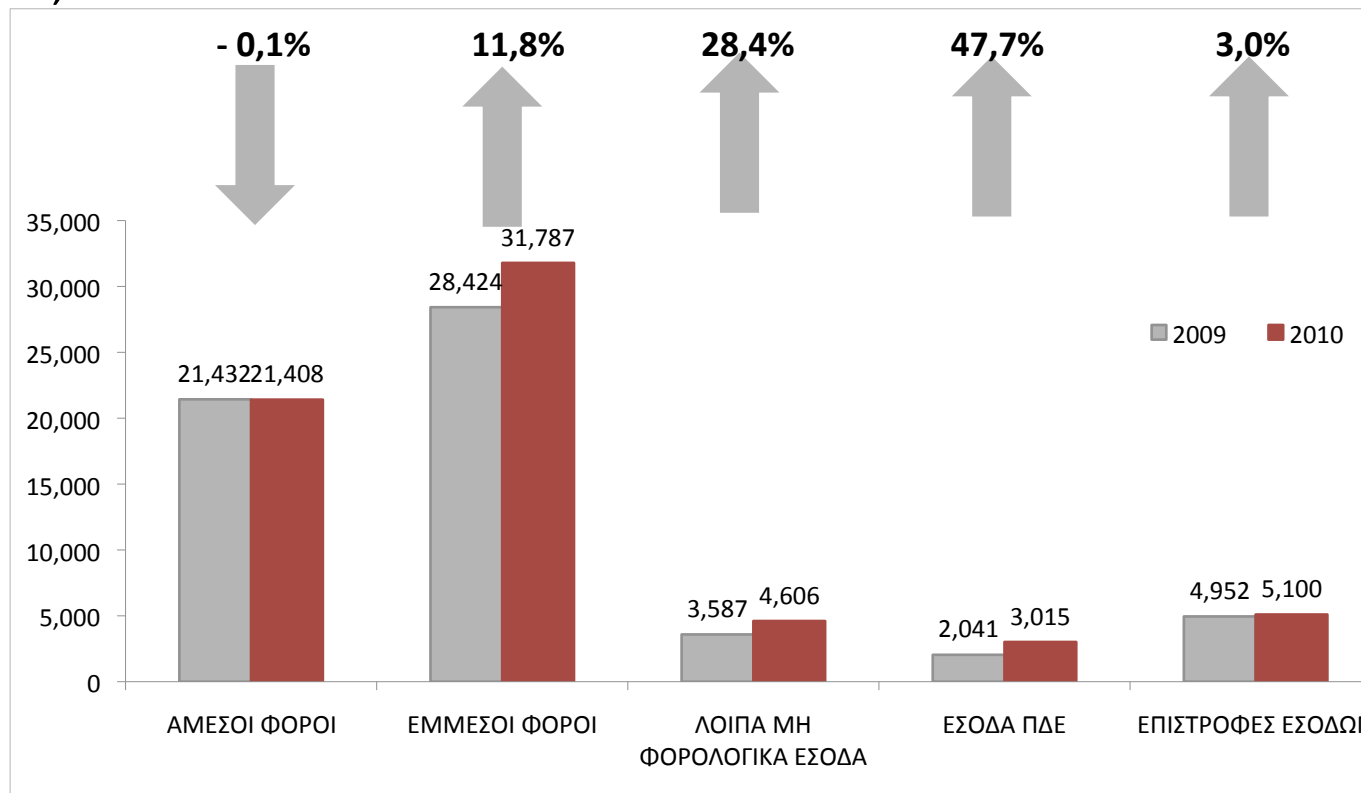
Το αποτέλεσμα οφείλεται τόσο σε αύξηση των εσόδων – τακτικού και ΠΔΕ – όσο και σε μείωση των δαπανών.

Έσοδα 2010

Τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα αυξηθούν συνολικά κατά **10%** - τακτικός 8,7% και ΠΔΕ 47,7%.

Στην αύξηση των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού συντελούν η αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους κατά 11,8%, των λοιπών εσόδων κατά 28,4% και του ΠΔΕ.

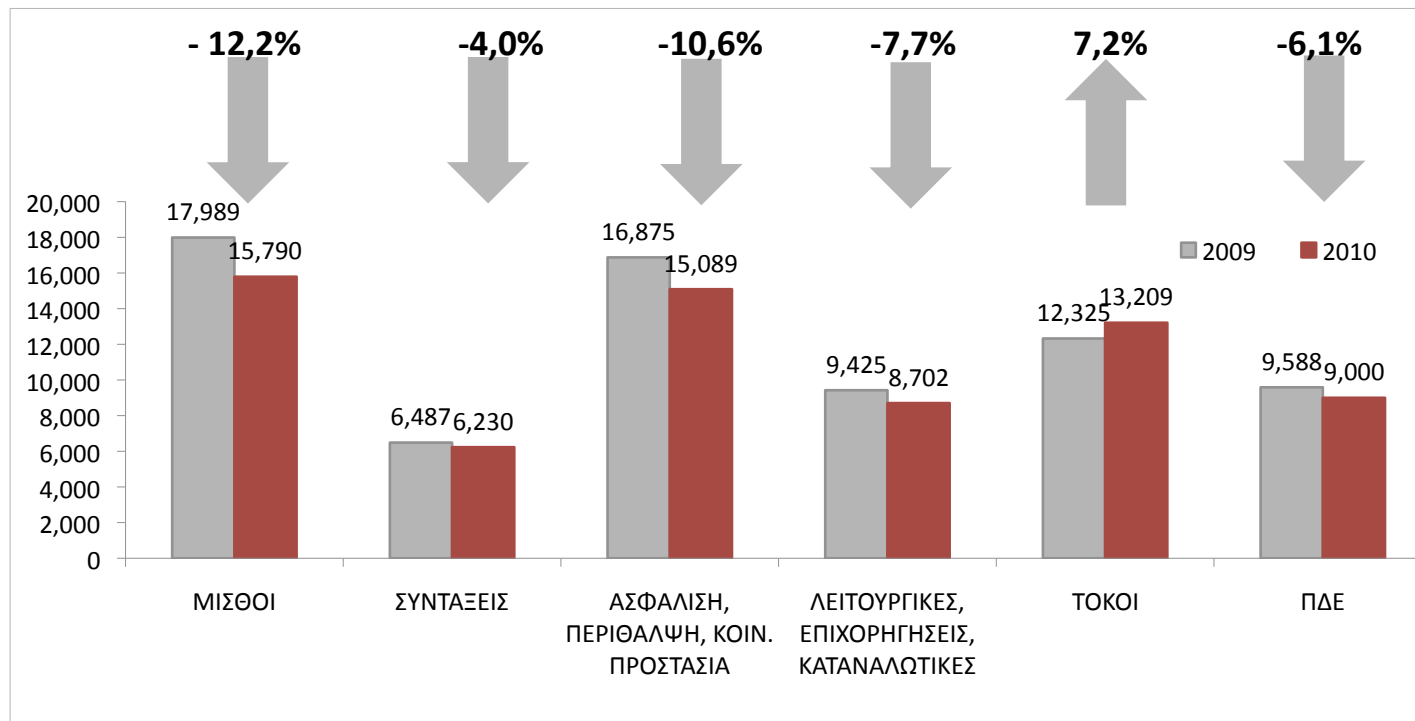

Δαπάνες 2010

Οι δαπάνες τους Κρατικού Προϋπολογισμού αναμένεται να μειωθούν κατά 7,6% - τακτικός 7,8% και ΠΔΕ 6,1%.

Στη μείωση των δαπανών συντελούν κυρίως οι δαπάνες μισθοδοσίας, οι εξοικονομήσεις και μη υπερβάσεις δαπανών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και στις λειτουργικές δαπάνες.

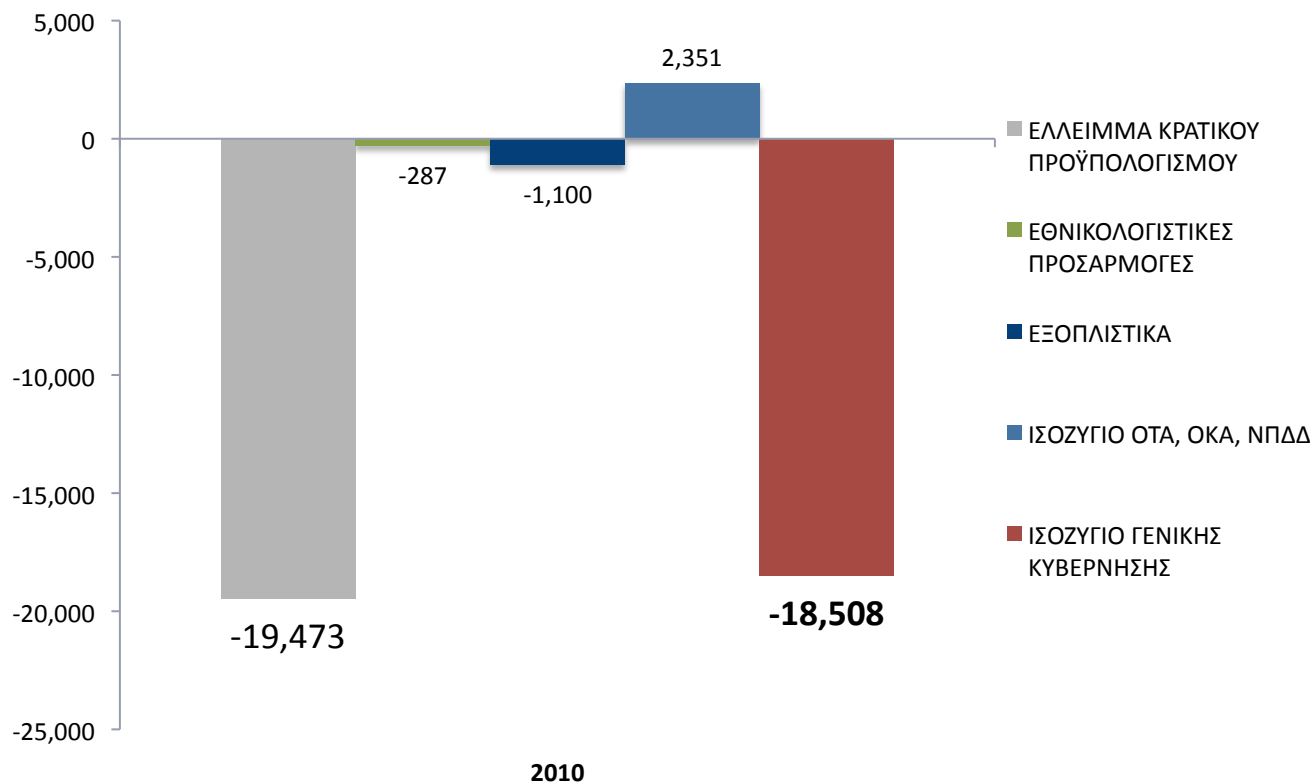
Σημειώνεται ότι στους στόχους και στις υποχρεώσεις του Προγράμματος **είναι να μην υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου στο τέλος του έτους.**

Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης 2010

Το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται 18,5 δισ. ευρώ ή 7,8% του ΑΕΠ έναντι 32,9 δισ. ευρώ ή 13,8% του ΑΕΠ το 2009 - κλείνοντας σε καλύτερο επίπεδο από το στόχο 8,1% του ΑΕΠ.

Το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα μειωθεί το 2010 περισσότερο από 14 δισ. ευρώ ή κατά 43,5% σε σχέση με το 2009.

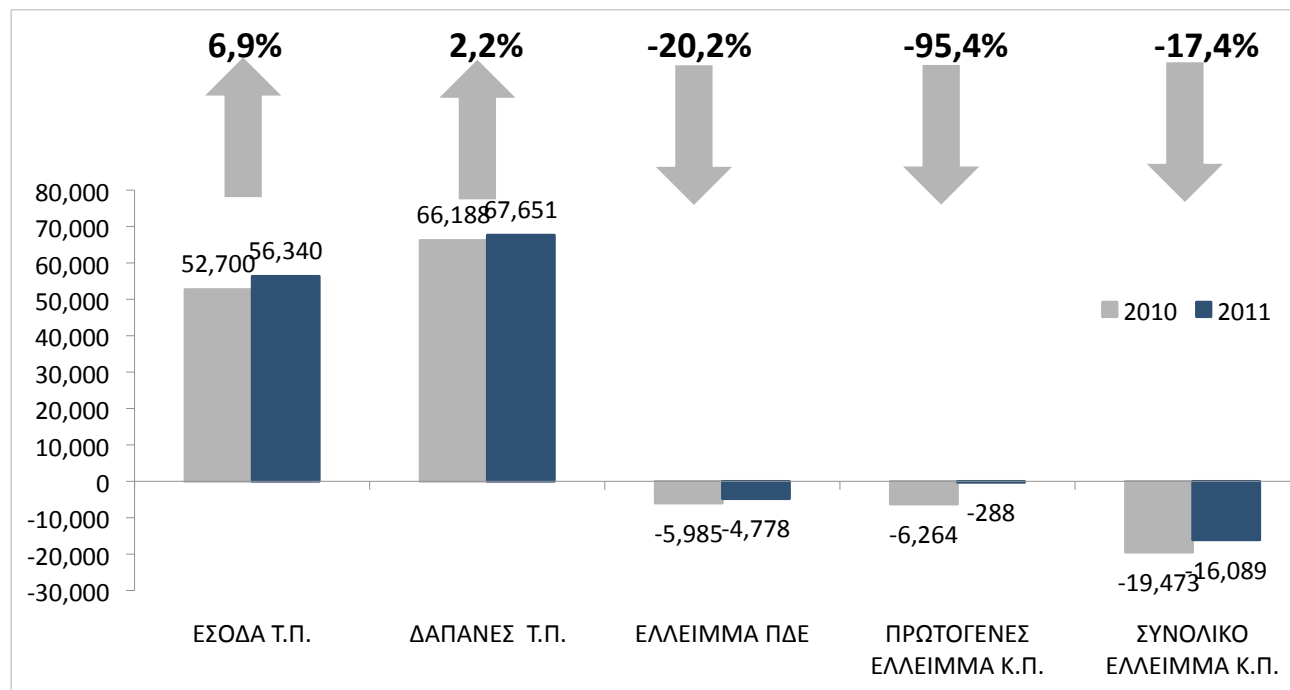

Προϋπολογισμός 2011

Στόχος για το 2011 είναι η μείωση του ελλείμματος κατά 3,3 δισ. ευρώ ή 17,4% και σχεδόν ο μηδενισμός του πρωτογενούς ελλείμματος – μείωση κατά 95,4%.

Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού το 2011 αναμένεται να αυξηθούν κατά 2,2% κυρίως λόγω των πολύ ψηλών δαπανών τόκων.

Για τα έσοδα προβλέπεται αύξηση κατά 6,9%.

Δημοσιονομικά μέτρα 2011

Δημοσιονομικά μέτρα 2011 (σε εκατ. ευρώ)		
	Ποσό	% του ΑΕΠ
Δαπάνες	1.400	0,6
Μείωση της ενδιάμεσης κατανάλωσης της γενικής κυβέρνησης	400	0,2
Εξοικονόμηση από τον Καλλικράτη	500	0,2
Εξοικονόμηση από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής	100	0,0
Μείωση των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από εγχώριους πόρους	300	0,1
Αναστολή χορήγησης αυξήσεων σε συντάξεις	100	0,0
Εσοδα	5.310	2,3
Απόδοση από την εφαρμογή των τεκμηρίων φορολόγησης (ν. 3842/2010)	700	0,3
Προσωρινές "εισφορές κρίσης" σε κερδοφόρες επιχειρήσεις (έχει θεσπιστεί ν. 3845/2010)	1.000	0,4
Αύξηση της φορολόγησης αμοιβών σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της φορολόγησης αυτοκινήτων με χρονομίσθωση (έχει θεσπιστεί ν. 3842/2010)	150	0,1
Απόδοση του μέτρου για τον λογιστικό προσδιορισμό εισοδημάτων (έχει θεσπιστεί ν. 3842/2010)	50	0,0
Φόροι πολυτελείας (έχει θεσπιστεί)	40	0,0
Είσπραξη προστίμων αυθαιρέτων	500	0,2
Εσοδα από την πολιτική για τις υπερβάσεις δόμησης (ημιυπαίθριοι) (έχει θεσπιστεί)	600	0,3
Αναπροσαρμογή αντικειμενικών αξιών	270	0,1
Πράσινα τέλη (για βιομηχανικούς ρύπους)	300	0,1
Άδειες τυχερών παιχνιδιών	500	0,2
Δικαιώματα τυχερών παιχνιδιών	200	0,1
Διεύρυνση της φορολογικής βάσης του ΦΠΑ και ανακατάταξη προϊόντων μεταξύ των συντελεστών	1.000	0,4
Αποδόσεις μέτρων 2010 (carry over)*	2.440	1,1
Σύνολο	9.150	3,9

*Στα μέτρα του 2010 με απόδοση στο 2011 περιλαμβάνονται: αύξηση ΦΠΑ (1000 εκ.), αυξήσεις ΕΦΚ (600 εκ.), περικοπές 13 και 14 μισθών και συντάξεων (900 εκ.), περαιώση (-100 εκ.), μείωση συντελεστή αδιανέμητων κερδών από 24% σε 20% (-200 εκ.)

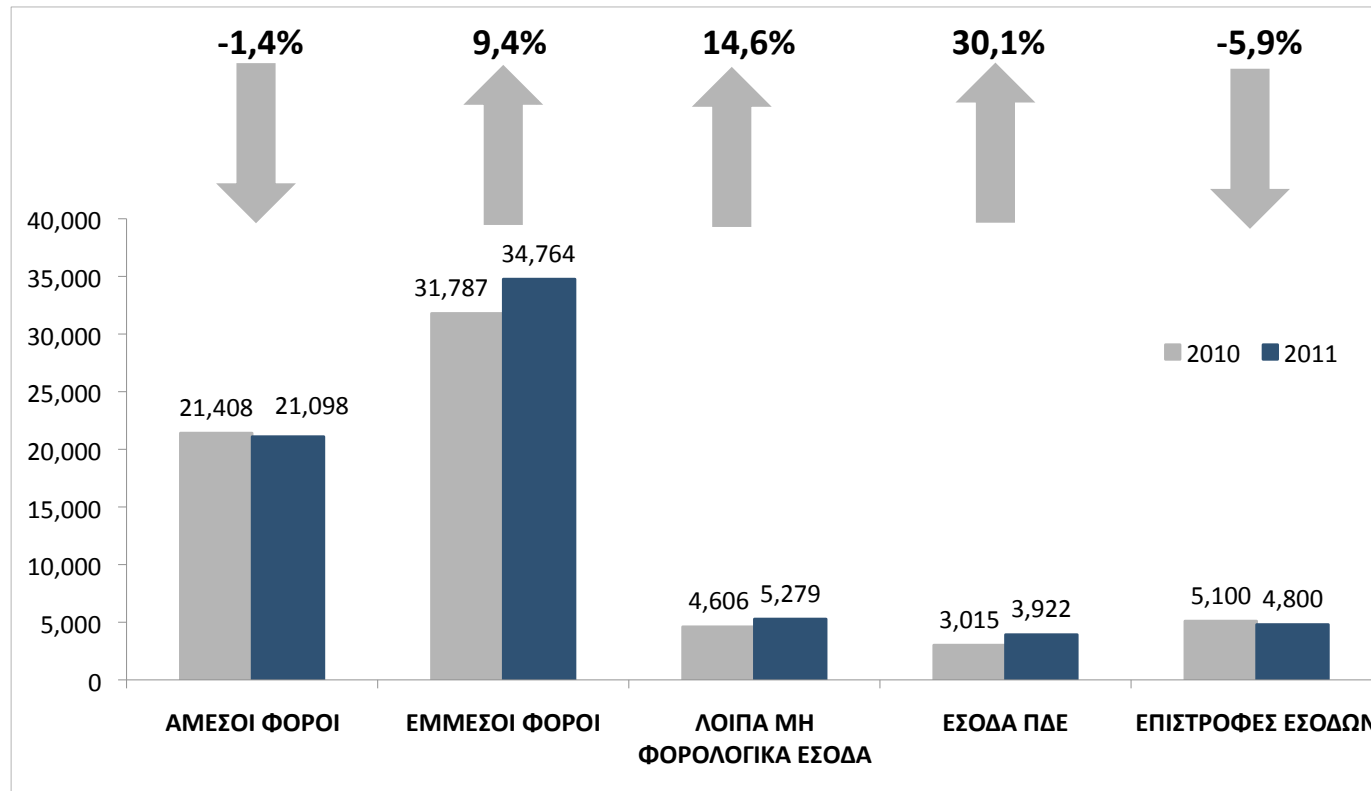
Σχόλια

- Τα μέτρα που προβλέπονται στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής είναι αυτά στα οποία στηρίζεται το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής – ειδικά τα πρώτα έτη
- Τα μέτρα του 2011 δεν είναι πρόσθετα ούτε νέα – για κάποια θα υπάρξουν διορθωτικές εναλλακτικές λύσεις συνεκτιμώντας το οικονομικό και κοινωνικό κόστος με μέτρα ισόποσης απόδοσης
- Τα μέτρα για την περίοδο 2010-2013 έχουν αποτυπωθεί σχεδόν στο σύνολό τους στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής (Μάιος 2010)
- Ορισμένα μέτρα θα οριστικοποιηθούν στο τελικό σχέδιο του Προϋπολογισμού

Εσοδα 2011

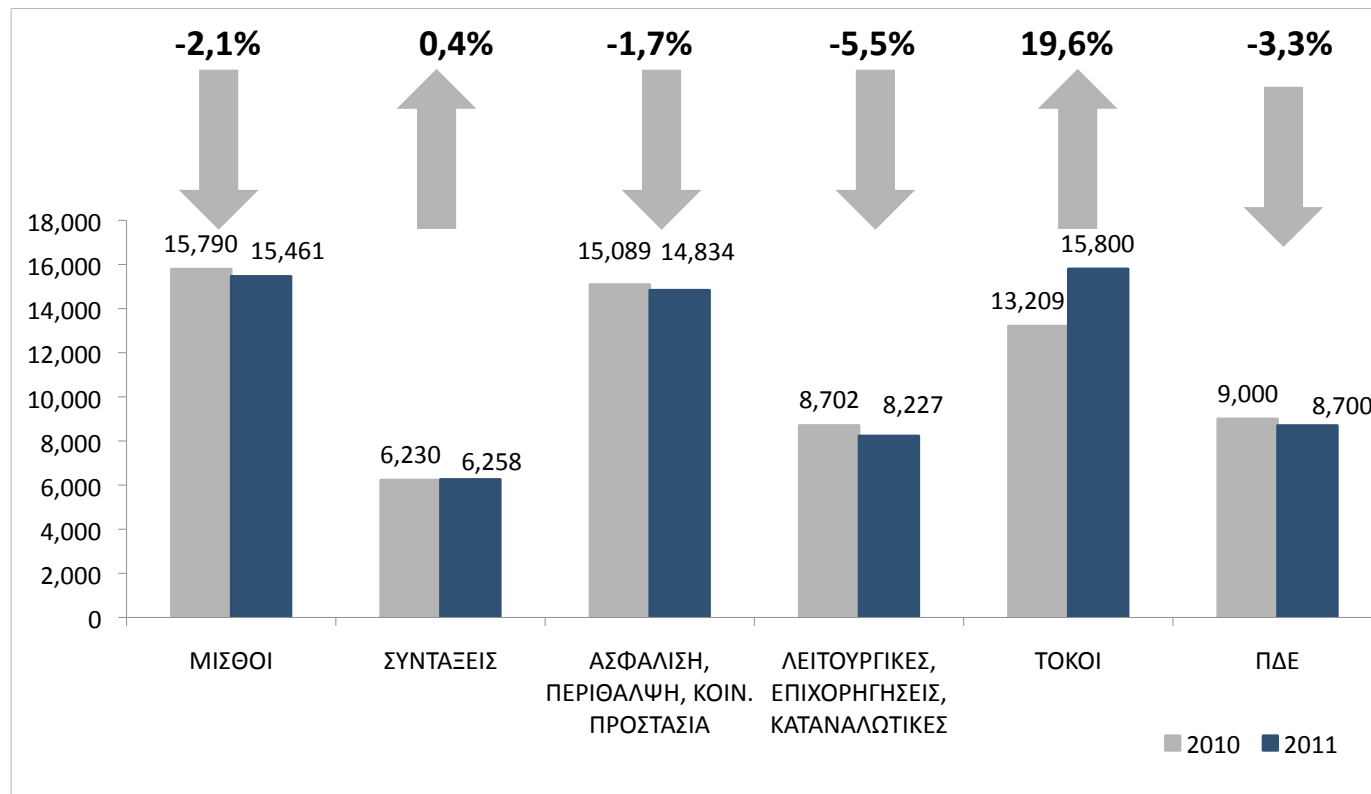
Τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού προβλέπεται να αυξηθούν συνολικά κατά 8,2% του ΑΕΠ: 6,9% τακτικός και 30% ΠΔΕ.

Στα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού συνεισφέρουν περισσότερο οι εισπράξεις από έμμεσους φόρους (9,4%), ενώ οι άμεσοι φόροι αναμένεται να επηρεαστούν αρνητικά κυρίως λόγω της ύφεσης του 2010.

Δαπάνες 2011

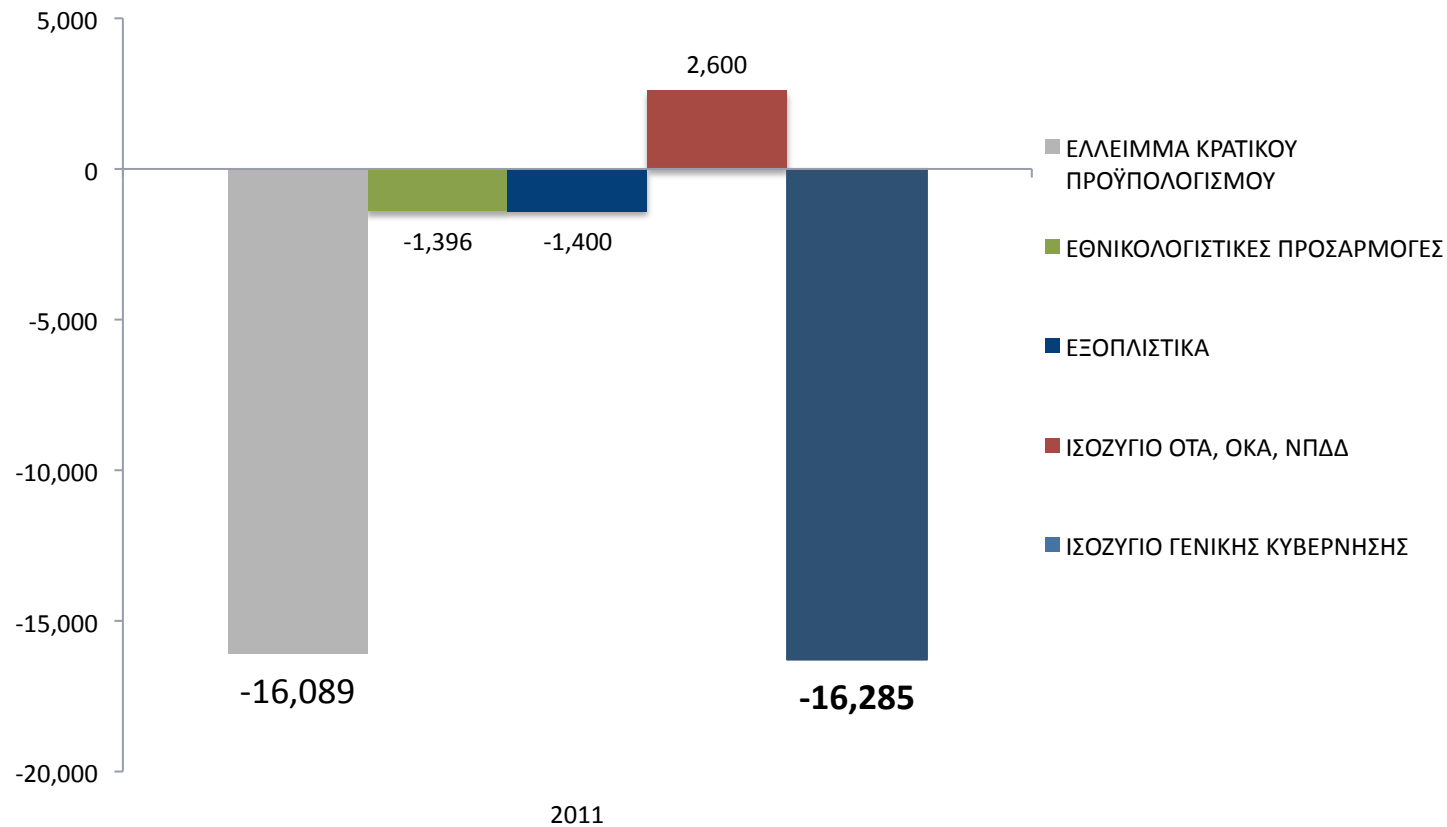
Οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού το 2011 προβλέπεται ότι θα αυξηθούν κατά 1,5% κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των δαπανών για τόκους κατά 19,6%.

Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης 2011

Το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης το 2011 προβλέπεται να είναι 16,3 δισ. ευρώ έναντι στόχου 17 δισ. ευρώ στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής ή 7% του ΑΕΠ έναντι στόχου 7,6%.

Σε σχέση με το 2009 προβλέπεται μείωση κατά 2,2 δισ. ευρώ (12%).

Ο Προϋπολογισμός του 2011:

- Ακολουθεί μία από τις πιο κρίσιμες χρονιές για την οικονομία μας
- Έχει ως αφετηρία τη μεγάλη δημοσιονομική προσπάθεια του 2010
- Βασίζεται στην εφαρμογή και στα αποτελέσματα μεγάλων μεταρρυθμίσεων του 2010 (φορολογικό, ασφαλιστικό, Καλλικράτης)
- Είναι το δεύτερο σημαντικό βήμα που συμπληρώνει το εμπροσθοβαρές πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής που εφαρμόζουμε
- Θέτει φιλόδοξους στόχους
- Στοχεύει να αποτελέσει το διαβατήριο για την πλήρη αποκατάσταση της αξιοπιστίας της χώρας, την επιστροφή του Ελληνικού δημοσίου στις αγορές και την επάνοδο της οικονομίας μας σε μια νέα βιώσιμη πορεία ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης